

اکبر هاشمی رفسنجانی

اکبر هاشمی رفسنجانی، در سال ۱۳۱۳ ش، در روستای سوق از توابع **رفسنجان** در خانواده‌ای روحانی متولد شد.

فهرست مندرجات

- ۱ - معرفی اجمالی
- ۲ - مسئولیتها
- ۳ - آثار
- ۴ - پانویس
- ۵ - منبع

معرفی اجمالی

خود در این باره چنین می‌گوید:

«تاریخ تولد شناسنامه‌ای من ۱۳۱۳ است. من در سن پنج سالگی به همراه برادرم حاج قاسم که دو سال از من بزرگ تر بود، تحصیل را شروع کردم. آنچه در مکتب خانه به ما می‌آموختند، همان کتاب‌های مدرسه رسمی بود، به اضافه **قرآن** و چیزهایی مثل گلستان، نصاب و... از هفت سالگی علاوه بر مکتب، از معلومات پدر (حاج میرزا علی هاشمی بهرامانی) نیز استفاده کردم. رفته رفته مکتب خانه نمی‌توانست جواب گوی نیاز ما باشد. چهارده ساله بودم که به پیشنهاد پسرعمویم، محمد، تصمیم گرفتیم که همراه کاروان جهت تحصیل علوم دینی به **قم** سفر کنیم.»

آقای هاشمی رفسنجانی با بهره‌گیری از اساتید مختلف، مدارج آموزشی و مراحل کسب علوم حوزوی را یکی پس از دیگری طی کرد؛ به طوری که کتاب «**صرف میر**» را نزد پسرعمویش شیخ محمد که از نظر درس از وی جلوتر بود، فراگرفت و این درس را با آقای شیخ جعفر شجونی بحث کرد. در ادامه تحصیل، باقی مانده «**جامع المقدمات**» و سطح متوسط؛ یعنی کتاب‌های «**سیوطی**»، «**حاشیه**»، «**معالم**»، «**مغنی**»، «**مطول**» و «**شرح لمعه**» را نزد آقایان شهید سید محمدرضا سعیدی، محمدی گیلانی، **علوی بروجردی**، آینه‌وند، نعمت‌الله صالحی نجف‌آبادی، دکتر محسن جهانگیری، **امام موسی صدر** و شیخ حسن شب زنده دار تحصیل نمود.

برای فراگیری سطح عالی **فقه** و **اصول** (**رسائل** ، **مکاسب** و **کفایه**)، از حضرات آیات **منتظری** ، **مشکینی** ، سید محمدباقر سلطانی طباطبایی، شهید **صدوقی** ، فکور، صالحی نجف‌آبادی، شیخ مصطفی اعتمادی، **نوری همدانی** ، مجاهدی و آیت‌الله تبریزی استفاده کرد و همچنین درس خارج فقه و اصول را از **آیت‌الله بروجردی**، **امام خمینی** رحمة‌الله‌علیه ، آیت‌الله گلپایگانی، آیت‌الله شریعتمداری، آیت‌الله **محقق داماد** ، آیت‌الله **شیخ مرتضی حائری** یزدی و آیت‌الله **مرعشی نجفی** آموخت. همچنین چون محل سکونتش در سال‌های اول اقامت در قم، در مقابل بیت امام خمینی رحمة‌الله‌علیه ، واقع شده بود، او توفیق پیدا کرد که علاوه بر فراگیری فقه، اصول و فلسفه، در مباحث سیاسی، اجتماعی، عرفانی و اخلاقی نیز از ایشان کسب فیض کند.

در فلسفه و تفسیر از **علامه طباطبایی** و آقایان میرزا ابوالفضل زاهدی و منتظری بهره جست و در مسافرتی که به **نجف** اشرف داشت، در درس خارج آیات عظام: خویی، امیرزا باقر زنجانی، حکیم و شاهرودی شرکت کرد و از آنها استفاده علمی برد و سرانجام به درجه رفیع **اجتهاد** نایل آمد. [۱] [۲]

ایشان از سال ۱۳۳۷ تا دوران پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی ایران در تمامی صحنه‌های مبارزاتی حضوری چشمگیر داشت؛ چنان که دستگیری‌های مکرر در ۷ دوره متناوب از سال‌های ۱۳۳۷ تا ۱۳۵۷ در مجموع چهار سال و پنج ماه نتوانست در عزم ایشان بر تداوم نهضت اسلامی به رهبری امام خمینی رحمة‌الله‌علیه خللی ایجاد نماید.

مسئولیتها

آیت‌الله هاشمی رفسنجانی در دوران پیروزی انقلاب اسلامی از اعضای مؤثر و برجسته شورای انقلاب بوده و سپس فعالیت‌های خود را در عرصه‌های گوناگون پی‌گیری کرده‌اند، از جمله فعالیت‌ها و سمت‌های وی عبارتند از:

۱. عضویت در حزب جمهوری.
  ۲. سرپرست وزارت کشور.
  ۳. ریاست مجلس شورای اسلامی.
  ۴. **امام جمعه** موقت تهران.
  ۵. جانشین فرماندهی کل قوا.
  ۶. نیابت ریاست مجلس خبرگان.
  ۷. **ریاست جمهوری** .
  ۸. ریاست شورای عالی انقلاب فرهنگی.
  ۹. ریاست شورای عالی امنیت ملی.
  ۱۰. ریاست مجلس خبرگان رهبری.
- ایشان هم‌اکنون ریاست مجمع تشخیص مصلحت نظام را بر عهده دارند. آیت‌الله هاشمی رفسنجانی پس از انقلاب اسلامی عناوین افتخاری متعددی از مجامع علمی مختلف دنیا کسب کردند و دانشگاه تهران نیز عنوان دکترای افتخاری علوم سیاسی را به ایشان اهدا کرده است.

آثار

هاشمی رفسنجانی طی دوران مسئولیت ریاست مجمع، با استفاده از فراغتی که از امور اجرایی پیدا نمود، علاوه بر اهتمام به تکمیل مجموعه‌های «تفسیر راهنما» و «**فرهنگ قرآن**»، مجموعه‌های کاملی از خاطرات خویش را تحت عناوین «دوران مبارزه»، «انقلاب و پیروزی»، «انقلاب در بحران»، «عبور از بحران»،

پانویس

۱. ↑ زندگی نامه آیت‌الله هاشمی رفسنجانی، ص ۳
۲. ↑ زندگی نامه آیت‌الله هاشمی رفسنجانی، ص ۴.
۳. ↑ زندگی نامه آیت‌الله هاشمی رفسنجانی، ص ۱۳.

منبع

نرم افزار درس حوزوی، مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی.

رده‌های این صفحه : تراجم | سیاستمداران | رجال سیاسی ایران | مفسرین شیعه | یاران امام خمینی